

ALANYA'DAKİ YERLEŞİK YABANCILARIN ÇALIŞMA VE GİRİŞİMCİLİK ALANLARI

Work and Entrepreneurship Areas for Foreign Residents in Alanya

Serpil BARDAKÇI TOSUN ¹

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, İnsan Kaynakları Yönetimi Bölümü

MAKALE BİLGİSİ

Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi: 13.11.2025

Kabul Tarihi: 02.12.2025

Anahtar Kelimeler:

Alanya, Göç, Yerleşik Yabancılar, Girişimcilik

ARTICLE INFO

Research Article

Received: 13.11.2025

Accepted: 02.12.2025

Keywords:

Alanya, Migration, Settled Foreigners, Entrepreneurship

ÖZ

Göç, her zaman zorunlu veya dramatik şekilde gerçekleşmemektedir. Özellikle gönüllü, isteyerek göç edenler veya refah göçmenleri için zamanla yaşadıkları yerin vatandaşlığına da kabul edildiklerinde yeni bir deneyim süreci başlamaktadır. Bazı göçmenler de vatandaşlıkları olmasa da yaşadıkları yerde çalışma ve oturma hakkı almaktadır. Yerleşik yabancılar olarak tanımladığımız bu kişiler, gittikleri yerde çalışma hayatına dahil olmaktadır ve girişimci veya çalışan olarak yaşadıkları yerin ekonomisine katkıda bulunmaktadır. Alanya, sadece tatil için yabancıların dikkatini çeken bir ilçe değildir aynı zamanda onlarca farklı milletten kişilerin yerleşik yabancı olarak yaşadıkları, çalıştıkları ve geleceklerini planladıkları bir yerdir. Bu çalışma da Alanya'daki yerleşik yabancıların çalışma ve girişimcilik alanlarının incelenmesi, Alanya ekonomisine katkıları ve yabancılar için Alanya'nın neden çalışma alanı cazibesinin olduğu incelenmektedir. Çalışmada Alanya ile ilgili yapılan tezler, makaleler, projeler taranmış, Kent Konseyi'nin, Belediye'nin, Ticaret Odası'nın ve Yabancılar Meclisi'nin raporları incelenmiş ve veriler Nitel Araştırma Yöntemlerinden Vaka Araştırması yöntemiyle yorumlanmıştır. Alanya'daki yerleşik yabancıların turizm, inşaat, gıda, tekstil alanlarında daha fazla yatırım yaptıkları ve her geçen gün İlçeye yerleşen yabancı sayısının artış gösterdiği tespit edilmiştir.

ABSTRACT

Migration does not always occur in a forced or dramatic manner. Particularly for voluntary migrants or economic migrants, a new experience begins when they are eventually granted citizenship in the country where they live. Some migrants also obtain the right to work and reside in their place of residence, even if they do not have citizenship. These individuals, whom we define as resident foreigners, participate in the working life of their destination and contribute to the economy of their place of residence as entrepreneurs or employees. Alanya is not only a district that attracts foreigners for holidays, but also a place where people from dozens of different nationalities live as resident foreigners, work and plan their futures. This study examines the areas of work and entrepreneurship of resident foreigners in Alanya, their contributions to the Alanya economy and why Alanya is an attractive place to work for foreigners. Theses, articles, and projects related to Alanya were reviewed, and reports from the City Council, Municipality, Chamber of Commerce, and Foreigners' Assembly were examined. The data was interpreted using the Case Study method from Qualitative Research Methods. It was determined that foreign residents in Alanya invest more in tourism, construction, food, and textiles, and that the number of foreigners settling in the district is increasing day by day.

GİRİŞ

Bir yere ait olmak veya oraya ait hissetmek ne zaman ve nasıl başlar?

Sorusunun cevabı herkes için farklı olabilmektedir ancak göçmenlerle ilgili çalışmalar incelendiğinde cevap çoğu zaman “yaşadıkları yere katma değer sağlamayı istemekle ve orada yaşamayı gerçekten istediklerinde” diye şekillendiği görülmektedir. Geçmişten günümüze göç nedenleri ve göçün sonuçları teknoloji, küreselleşme, ulaşım ve sağlık alanlarındaki gelişmeler neticesinde değişim göstermiştir ve göçün anlamı her göçmen için farklı bir anlama ve yöne evrilmiştir.

“Refah göçü” diye adlandırılan ve hayatlarının sonraki aşamasını genelde köken ülkelerinin refah düzeyinden daha düşük ülkelerde yaşayan göçmenler, kalıcı ya da geçici zaman geçirecekleri yeri çeşitli nedenlerle seçmektedirler (Moss, 1994) Avrupa ülkelerinden ve Rusya’dan gelen, uzun süre soğuğa maruz kalan turistler için, Akdeniz ikliminin sıcaklığının çekiciliği ve kendi para birimlerinin değerli olmasından kaynaklı olarak daha ucuz kabul edilmesi, yerel halkın sıcak karşılaması gibi etkenler, Türkiye’nin hedef ülke olarak tercih edilmesini sağlamaktadır (Özerim, 2012; Barut, 2019; Uyar ve Solmaz, 2024).

Yerleşik yabancılardan emekli göçlerinin ekonomik etkileri üzerine yapılan çalışmaların sonucunda göç edilen yerlere olumlu katkıları olduğu açıklanmaktadır (Sastry 1992; Serow ve Haas 1992; Fagan ve Longino 1993; Day ve Barlett, 2000; Südaş ve Mutluer, 2008).

Emekli olduktan sonra hayatlarının geri kalan günlerini güzel ve uzun sahilleri olan kıyı kentlerinde yaşayanlar haricinde, yaşamlarını bu şehirlerde sürdürmek için gelen genç yerleşik yabancılar da mevcuttur. Bu çalışma da Akdeniz’in incisi Alanya’daki yerleşik yabancıların çalışma ve girişimcilik alanlarının incelenmesi, Alanya ekonomisine katkıları ve Alanya’nın yabancılar için neden çalışma alanı cazibesinin olduğu incelenmektedir. “Yerleşik yabancılar ekonomiye katkı mıdır yoksa ekonomiye etkisi az olan kişilerden mi oluşmaktadır” sorularının yanıtları incelenerek yerleşik yabancıların gerçek ekonomik değerleri ortaya konmaya çalışılacaktır.

Bu makale, aşağıdaki bölümlerden oluşmaktadır:

Yapısal Çerçeve ve Kavramlar: Bu bölümde, göç, göçmen, yerleşik yabancı kavramlarının tanımı ve ayrımlarının açıklanması yapıldıktan sonra Alanya’da turizm ve yabancılar ile ilgili bilgiler verilmektedir.

Bulguların Analizi: Bu bölümde yerleşik yabancıların çalışma ve girişimcilik alanları anlatılarak, Alanya’daki yerleşik yabancıların ekonomiye olan katkıları ve girişimcilik düzeyleri ile ilgili elde edilen veriler incelenmekte ve yorumlanmaktadır. Ayrıca, vaka analizinin bir gereği olarak yerleşik yabancılarla yerel halk arasındaki etkileşim de açıklanmaktadır.

Yöntem: Bu bölümde, araştırma konusu ve temel ana sorunsal olan “yerleşik yabancılar” ile ilgili çalışma alanı kararlaştırıldıktan sonra araştırmanın güvenilirliğinin ve geçerliğinin sağlanması için bilgilerin kimden toplanacağına karar verilmiştir. Bu kapsamda da araştırma evren ve örneklem seçimi yapılmış ve çalışma için en uygun araştırma yönteminin vaka analizi olduğu tespit edilmiştir. Veri toplama sürecinde internetten istifade edildiği gibi, kurumlarla da iletişime geçilmiş ve veriler elde edilmiştir. Somut gözlemler, araştırmacının uzun yıllar bölgede olmasından istifade edilerek hazırlanmıştır. Vaka analizi yönteminin ne olduğu ve nasıl çalışmada kullanıldığı açıklanmıştır.

Sonuç: Bu bölümde, elde edilen bulgular özetlenerek, yerleşik yabancıların Alanya’ya katkıları tartışılmaktadır. Göç politika önerileri ve gelecek araştırmalar için öneriler sunulmaktadır.

1. GÖÇ VE GÖÇ KAVRAMLARI

Var olduğumuz sürece hareketliliğin de devam edeceği göz önüne alınırsa göç ve göç kavramlarının insan hayatının merkezinde yer aldığının netleşeceği düşünülmektedir. Göçün sebepleri, sonuçları, etkileri farklı olsa da her ülke için göçlerin kanundaki düzenlemeleri değişse de göç ve göç kavramlarına olan ilgi bazen zorunlu bazen gönüllü olarak devam etmektedir.

Göç; farklı yazarlara göre farklı açılardan tanımlanmaktadır. Uslu Ak'ın (2021) bazı yazarların tanımlarından hazırlamış olduğu Tablo 1'de de görüldüğü gibi sebepler, koşullar ve sonuçlar değişse de hareketliliğin özü değişmemektedir. İnsanlar, kendilerine daha iyi yaşam koşulları sağlayabilecekleri alanlara doğru hareket etmektedirler.

Tablo 1: Göç Tanımları

Marshall (1999: 1-917)	<i>“Bireylerin ya da grupların sembolik veya siyasal sınırların ötesine, yeni yerleşim alanlarına ve toplumlara doğru kalıcı hareketini içerir.”</i>
Faist (2003: 1-486)	<i>“Çok sayıda bağ ile çok sayıda ulus-devlet içindeki iki ya da daha çok konumu ve hareket edenlerle kalanlar arasındaki çeşitli bağları özetleyen, çok boyutlu ekonomik, siyasi, kültürel ve demografik bir süreçtir.”</i>
Karpat (2003: 1-338)	<i>“Kişinin doğduğu yerden hedeflediği yere gerçekleştirdiği harekettir.”</i>
Castles ve Miller (2008: 1-482)	<i>“Toplumsal varoluşun her boyutunu etkileyen ve kendi karmaşık dinamiklerini geliştiren bir süreçtir.”</i>
Tunç (2015: 29-63)	<i>“İnsanların bireysel veya kitlesel olarak çeşitli nedenlerle bulundukları yerden başka bir yere yer değiştirme hareketleridir.”</i>
Uluslararası Göç Örgütü (International Organization for Migration-IOM), Göç Terimleri Sözlüğü (2019: 135)	<i>“Bir kişinin veya bir grup insanın uluslararası bir sınırı geçerek veya bir devlet içinde yer değiştirmesidir. Süresi, yapısı ve nedeni ne olursa olsun insanların yer değiştirdiği nüfus hareketleridir.”</i>
Türk Dil Kurumu (TDK) (2019)	<i>“Ekonomik, toplumsal, siyasi sebeplerle bireylerin veya toplulukların bir ülkeden başka bir ülkeye, bir yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine gitme işi, taşınma, hicret, muhaceret.”</i>

(Uslu AK, 2021: 1749-1758)

Göç eden kişiler tanımlanırken; göç sebeplerine, ülkelerin kabullerine, geri dönüş yapıp yap(a)mayacaklarına ve ülke sınırlarından giriş şekillerine göre isimlendirilme verilmektedir. Çalışmanın kitap bölümüne dönüşme ihtimalini ortadan kaldırmak için tüm göç tanımlamalarının ve göç kuramlarının tek tek açıklanmasına çalışmada yer verilmeyecektir. Metin içerisinde sadece çalışmada geçen “yerleşik yabancı” kavramının karıştırılmaması için 2011 yılından itibaren Suriye’deki iç savaştan kaçan ve Türkiye’ye gelen Suriyeliler için kullanılan “sığınmacı, geçici koruma altında olanlar” kavramları açıklanacaktır.

Yerleşik yabancı; Avrupa Konseyi’nin Yabancıların Yerel Düzeyde Kamusal Yaşama Katılımına Dair Sözleşmesi’nde “devletin uyruğunda olmayan ve bu devletin topraklarında yasal olarak ikamet eden kişi” olarak tanımlanmaktadır.

Türkiye mevzuatına göre ise yerleşik yabancılar; “yurtdışında işçi, serbest meslek ve müstakil iş sahibi Türk vatandaşları dahil Türkiye’de kanuni yerleşim yeri bulunan gerçek ve tüzel kişilerdir” olarak tanımlanmaktadır. (Erat, 2013: 280)

Geçici Koruma, 02 Ekim 2014 tarihinde yayınlanan “Geçici Koruma Yönetmeliği” 3.Bölüm 7(1)de; “Ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye geri dönemeyen, acil ve geçici koruma bulmak amacıyla kitlesel olarak veya bu kitlesel akın döneminde bireysel olarak sınırlarımıza gelen veya sınırlarımızı geçen ve uluslararası koruma talebi bireysel olarak değerlendirmeye alınamayan yabancılar sağlanan koruma” şeklinde belirtilmiştir (Resmi Gazete 02/10/2014; No, 29153; Başbuğ, 2017).

Sığınmacı, “sığınma talebi henüz işleme alınmamış kişidir.” Her yıl, yaklaşık 1 milyon kişi sığınma talebinde bulunmaktadır (UNHCR, t.y.).

Suriyeliler için “Geçici koruma altında olanlar” kavramı yerine “mülteci”, “göçmen” ifadelerinin kullanıldığı çalışmalara da literatürde sıklıkla yer verilmektedir. Kişilerin “göçmen”, “mülteci”, “sığınmacı” ifadelerinden hangisinde yer aldığı ifadeyi kullanan kişinin literatüre hakimiyetinden çok siyasi bakış açısıyla şekillendiği düşünülmektedir. Bu kapsamda göçü bir hak olarak görenler ile kalıcı olmasını istemeyenler ya da hukuki sorumluluklarının artmasını istemeyen siyasi karar uygulayıcılarının farklı kelimeleri kullanmayı tercih ettikleri görülmektedir. Hangi açıdan bakılırsa bakılsın göç Türkiye’nin bir gerçeğidir ve bu kapsamda değerlendirildiğinde çözüm üretmenin daha kolay olacağı düşünülmektedir.

Göç edenlerin ortak amacı çoğu zaman daha iyi yaşam koşullarına sahip olmaktır. Siyasi baskı, dini ve etnik çatışmalar, iç savaş, işsizlik, doğal afetler, demografik etkenler, ekonomik, siyasal ve toplumsal odaklı birçok sorun nedeniyle göç artabilir. Bu kapsamda Everett Lee’nin 1966 yılında göç hareketlerinin itici ve çekici sebepleri üzerine geliştirmiş olduğu “itme-çekme kuramı”ndan bahsetmek gereklidir.

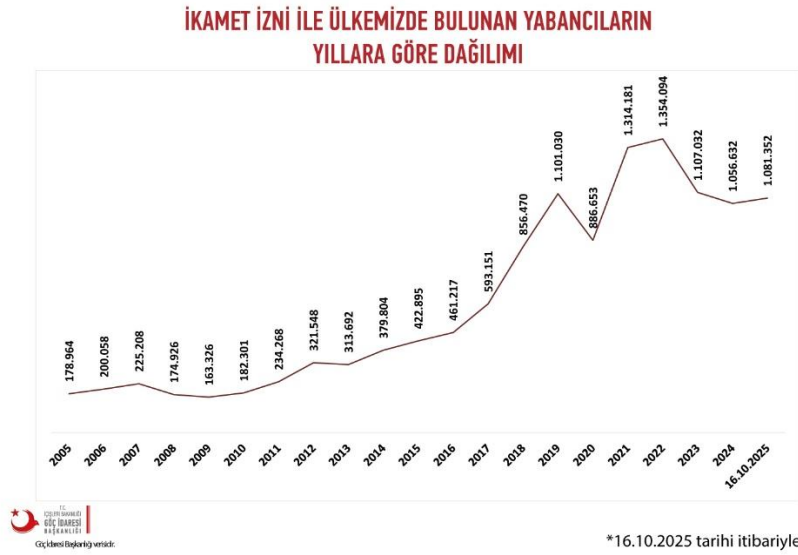
Lee göçü; “bulunan yerden başka bir yere yarı kalıcı veya kalıcı olarak ikametgâh değişikliği yapmak” olarak ifadelendirmektedir. Lee göçün sebep ve çeşitlerine ayrılmaması gerektiğini ve bir bütün olarak incelenmesi gerektiğini her göçün zorlukları olduğunu savunmaktadır. Göç için 4 faktör gereklidir; “yaşanılan yerle ilgili faktörler, göç edilen yerle ilgili faktörler, işe karışan engeller ve bireysel faktörlerdir”. İtici faktörler, kişilerin göç nedeni olarak bilinen ekonomik, sosyal, dini, siyasal sorunlar olarak açıklanırken, çekici faktörler olarak; göç edilen yerdeki dikkat çekici fırsatlar ele alınmaktadır. (Lee, 1966; Yılmaz ve Özer, 2022; Çiçek ve Sallan Gül, 2025).

Göç nedeni kadar göç sonrası hedef ülkede yaşanan sorunlar da literatürde sıklıkla tartışılan konulardandır. Eğitim, sağlık birimlerine erişim, kimlik, kültür, iletişim, dil sorunu, çocuklar, kadınlar vb. birçok konu çalışılmaktadır. Ancak Türkiye özelinde bu çalışılan konuların çoğunluğu zorunlu gelen göçmenler, geçici koruma altındakiler, sığınmacılar üzerinden çalışılmaktadır. Saha çalışmalarının çoğunluğu Suriyeliler konusu üzerinden şekillenmektedir. Yerleşik yabancılar ise gönüllü olarak gelen, hedef ülkeyi bilinçli olarak tercih eden, istediği zaman ülkesine rahatlıkla dönebilen kişiler olduğu için daha çok iklimi sıcak, denizi güzel coğrafi alanlarda yerleşmişlerdir. Ege ve Akdeniz kıyı şehirlerinde, liman kentlerinde bir dağılım söz konusudur. Nispeten sayıları da daha az olduğu için, ekonomik olarak daha iyi durumda ve eğitim düzeyi genelde yüksek oldukları için toplumdaki kabul edilebilirlik seviyelerinin de yüksek olduğu görülmektedir.

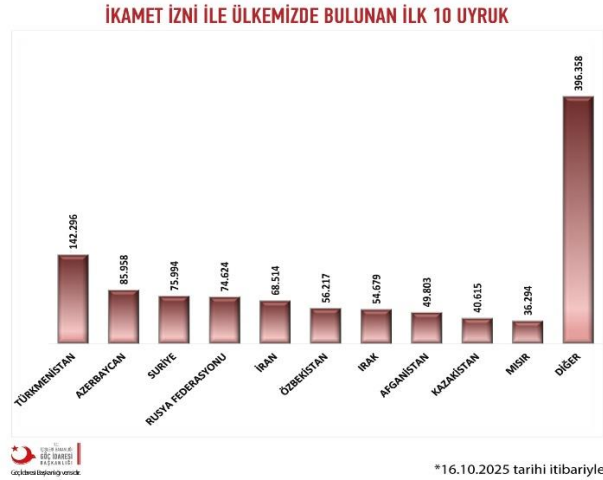
2. ALANYA’DA TURİZM VE YABANCILAR

21. Yüzyıl, “göçler çağı” olarak tanımlanmaktadır (Castles ve Miller, 2008). Göç, “daha karmaşık, daha yoğun ve kapsamı bakımından eşi ve benzeri görülmemiş” bir duruma dönüşmüştür (Lee, 2008). Türkiye’de bu yoğun göç döneminden en çok etkilenen ülkelerden biridir. İktidar, özellikle 2011 sonrası Suriye kaynaklı yaşanan göç yoğunluğu ile yeni birimler açmak ve yeni politikalar üretmek zorunda kalmıştır. Yabancılar, Türkiye’de giriş izni için vize almaktadırlar, ikamet ve çalışma koşullarını sağladıkları takdirde de uzun vadeli kalabilmektedirler. Yabancıların girişleri, kalışları ve ayrılış durumları yasal veya yasadışı durumlarına göre değişiklik göstermektedir (Şimşek, 2018; Kavacık vd., 2014; Saygın ve Erdem, 2021).

Geçici koruma altındakiler, sığınmacılar, mülteciler haricinde bir de yasal olarak Türkiye’de ikamet izni alan ve yerleşik yabancılar olarak tanımlanan kişiler mevcuttur.

Tablo 2: İkamet İzni ile Türkiye’de Bulunan Yabancıların Yıllara Göre Dağılımı

Tabloya göre ikamet izni ile Türkiye’de bulunan yabancıların sayısı özellikle Pandemi döneminde artış göstermiştir ve o dönemde gelenlerin çoğunluğu köken ülkelerine dönmemiş ve yerleşik yabancılar olarak kalmışlardır. Türkiye’nin sağlık sistemindeki başarısı özellikle Avrupa ülkelerinde Pandemi döneminde takdir toplamış ve sonrasında sağlık çalışanlarına çeşitli ülkelerden göçmen olmaları için vize kolaylıkları ve oturma izinleri sağlanmıştır (İkamet İzinleri, 2025).

Tablo 3: İkamet İzni ile Türkiye’de Bulunan Yabancıların Uyrukları

Türkiye’de ikamet izni ile bulunan yabancıların ilk 10 uyruğunda Türkmenistan 142 bin 296 kişi ile birinci sırada yer almaktadır. Sırasıyla Azerbaycan, Suriye, Rusya Federasyonu, İran, Özbekistan, Irak, Afganistan, Kazakistan, Mısır ve diğer coğrafyalardan gelenler yer almaktadır. Alanya’da çalışmaya konu olan yerleşik yabancılar daha çok Rusya Federasyonu, Ukrayna, Almanya, İran’dan gelenleri kapsamaktadır.

Türkiye’nin turizme açılan ilk mağarası olan Damlataş Mağarası Alanya’dadır ve turizm bu Mağarayı görmeye gelenlerin Alanya’nın diğer güzelliklerini görmeleriyle de artış göstermiştir (Bayrakçı, 2014). Alanya, turistlerin özellikle yaz aylarında sıklıkla ziyaret ettikleri ilçelerden biridir. Öyle ki yazın ilçe nüfusu 1 milyonun üzerine çıkmaktadır. Turizmin, Alanya’nın dışa açılmasına, tanınırlığının artmasına, toplumsal ve çevresel yapıda önemli ve kalıcı değişimler yaşanmasına etkileri olmuştur (Yavuz ve Unur, 2021). Bu durum özellikle ilçede yaşayanlar için çeşitli sorunları da beraberinde getirmektedir. Her ne kadar turizmle geçimini sağlayanlar durumdan memnun olsalar da ilçe nüfusuna göre tasarlanmış yollarda araç fazlalığından oluşan

trafik ve insan yoğunluğu, hastanede bekleme süresinin artması, otobüs seferlerinin aksaması ve doluluk oranı, tüm ürünlerin fiyatının diğer yaşam alanlarından fazla olması, konut bulma sorunlarının ve ücretlerinin artışı gibi nedenlerle yerel halk özellikle de ilçede çalışan memurlar sorun yaşayabilmektedir.

Antalya İl Göç İdaresi'nin 2025 verilerine göre şehirde ikamet izniyle yaşayan yabancı sayısı 2024 yılına göre 23 bin kişilik artış göstererek 132 bin 157 kişiye ulaşmıştır. Yerleşik yabancıların yaşam alanı olarak seçtiği bölgelerin başında Alanya, Kemer, Konyaaltı, Muratpaşa ve Manavgat gelmektedir. Özellikle Alanya'da mahallelerin neredeyse yarısında yabancı nüfus oranı yüzde 30'un üzerindedir. Yerleşik yabancılar arasında, ilk sırayı Ruslar alırken, İranlıların sayısı, 2019 yılına kadar ikinci sırada yer alan Almanların sayısını geçmiş durumdadır (AKTOB, 2023; Hürses, 2025; T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2025)

Yerleşik yabancıların uluslararası turizm hareketleri ile birlikte politik bir faktör olarak Avrupa Birliği'ne uyum süreci içinde Türkiye'deki yasal değişiklikleri de belirtmek gereklidir. Uyum süreci içerisinde 2003 yılında yabancıların Türkiye'de mülk edinmesini kolaylaştıran yasal düzenlemelerden sonra Türkiye özellikle de Alanya'da mülk edinen yabancıların sayısında artış gözlenmektedir (Südaş ve Mutluer, 2008).

Alanya'da yabancı nüfusun artışı ile 2025 yılında yabancıların konut alımı hızla artış göstermiştir. Yabancılar artık yazlık konuttan çok yıl boyu yaşayacak şekilde tasarlanan konutları tercih etmektedirler. Bu durum, şehirde yaşayan diğer insanların yaşam alışkanlıklarını ve şehir mimarisini de etkilemektedir. Ayrıca mutfak kültürünün hâkim olduğu Türk kültürü yerine yemek pişirme oranı daha düşük olduğu için oturma alan genişliğinin daha önemli olduğu açık mutfaklar yeni mimaride göze çarpmaktadır.

Konut dışında, ticaret, turizm ve hizmet sektörlerinde yabancıların ekonomik katkıları her geçen gün artış göstermektedir. Yerleşik yabancılar kendi işletmelerini açmaktadırlar, restoran ve kafeler işleterek, dil kursları düzenlemektedirler. Böylece istihdam sağlarken aynı zamanda da kültürel zenginlik kazandırdıkları düşünülmektedir. Yerleşik yabancıların Antalya'da özellikle de Alanya'da hızla artış göstermesi neticesinde şehir planlamasında ve kamu hizmetlerinde yeni düzenlemeler yapılması gerekmektedir (Antalyada Yabancı Akını, 2025).

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre Antalya'da yaşayan toplam 132 bin 157 yabancı uyruklu arasında Rus vatandaşları en kalabalık yabancı grup olarak ilk sırada yer almaktadır. Antalya'nın yaşam koşulları, ılıman iklimi, yaşam standartlarının yüksekliği uluslararası ulaşım olanakları olarak 2 havaalanının olması, sosyal yaşamın çeşitliliği ve gelişmiş turizm altyapısı yabancıların yerleşim tercihlerini etkilediği düşünülmektedir (Haber Gündemim, 2025).

Yıllar içerisinde Antalya'nın nüfusu, göç alma ve göç verme istatistiklerinin değişimi Tablo 4'te gösterilmektedir. Özellikle Pandemi dönemi ve Rusya – Ukrayna Savaşının başladığı dönem 2022 yılı içerisinde yoğun bir göç dalgası olduğu görülmektedir. Savaşan iki ülke vatandaşlarının özellikle Alanya'ya yerleşmesi ve bir arada yaşamaya çalışması sorunların çoğalacağı endişesi oluşturmuş olsa da her iki ülke vatandaşlarının birkaç münferit olay dışında (trafikte plakaların bilinmesinden dolayı sataşma, okullarda özellikle lise çağı çocuklarda tartışma vb.) sorun çıkarmamış olması da sevindirici olarak görülmektedir.

Tablo 4: Antalya'nın Yıllara Göre Nüfus ve Göç Rakamları İstatiksel Değişimi

	Netgöç hızı (binde)	Nüfus yoğunluğu (kilometrekareye düşen kişi sayısı)	Toplam nüfus	Türkiye'den yurtdışına giden göç	Yurtdışından Türkiye'ye gelen göç	Yıllık nüfus artış hızı (binde)
2007		87,11	1.789.295			
2008	19,68	90,52	1.859.275			38,36
2009	8,93	93,46	1.919.729			32
2010	12,84	96,31	1.978.333			30,07
2011	13,23	99,49	2.043.482			32,4
2012	9,94	101,87	2.092.537			23,72
2013	11,43	105,07	2.158.265			30,93
2014	12,87	108,2	2.222.562			29,36
2015	12,34	111,41	2.288.456			29,22
2016	2,62	113,36	2.328.555	11.224	18.287	17,37
2017	6,39	115,11	2.364.396	15.056	21.888	15,27
2018	6,44	118,13	2.426.356	18.408	36.674	25,87
2019	12,68	122,28	2.511.700	17.944	43.929	34,57
2020	8,16	124,06	2.548.308	17.839	60.293	14,47
2021	2,98	127,55	2.619.832	17.839	60.293	27,68
2022	4,85	130,86	2.688.004	31.166	73.109	25,69
2023	11,04	131,27	2.696.249	71.558	29.946	3,06
2024	9,09	132,52	2.722.103			9,54

Antalya Nüfus Değişimi (<https://biruni.tuik.gov.tr/ilgosterge/?locale=tr>)

2025 yılı Ocak – Ağustos döneminde Türkiye'ye gelen turistlerin uyruklarına bakıldığında Rusya Federasyonu %12,84 (4 milyon 554 bin 395) ile birinci, Almanya %12,40 (4 milyon 400 bin 592) ile ikinci, İngiltere (Birleşik Krallık) %8,46 (3 milyon 2 bin 928) ile üçüncü sırada olduğu görülmektedir. İngiltere'yi İran ve Bulgaristan'dan gelenler izlemektedir. Alanya Turistik İşletmeciler Derneği (ALTİD) verilerine göre bu turistlerin 4 milyonu Alanya'yı ziyaret etmiştir.

Alanya, tarım üretiminden daha çok turizmle kalkınan ve birçok kişinin turizmle geçimini sağladığı bir yerdir. Kış aylarında Akdeniz iklimi neticesinde ılıman bir havaya sahip olması nedeniyle de 12 ay turizm devam etmektedir. Yine ALTİD'in 2025 istatistiklerinden derlenmiş aşağıdaki bilgilerde de görüldüğü gibi Alanya turizmin en aktif olduğu ilçelerden biridir. 1 Nisan'da başlayan sezon 1 Kasım'da bitiyor olsa da 12 ay çalışmaya devam eden otellerde kış sezonunu tercih eden turistler kalmaya devam etmektedir.

Tablo 5: Antalya'nın Bölge ve Ülke Vatandaşlarına Göre 2025 Yılı Turizm Oranları**BÖLGELERE GÖRE İLK 5 ÜLKE (EYLÜL 2025)**

BÖLGELER	ÜLKE VATANDAŞLARI		BÖLGELER	ÜLKE VATANDAŞLARI	
Aysallar-İncekum	Almanya	40,7%	Oba	Almanya	18,7%
	Rusya	21,2%		Polonya	17,3%
	Türkiye	9,4%		Danimarka	11,5%
	Slovakya	2,4%		Rusya	8,0%
	Çek Cum.	1,6%		Türkiye	4,3%
Kargıcak	Almanya	25,3%	Okurcalar	Rusya	33,2%
	Rusya	23,6%		Almanya	19,7%
	Polonya	12,4%		Polonya	13,8%
	Türkiye	9,4%		Türkiye	6,4%
	X	%		Çek Cum.	1,9%
Konaklı-Payallar	Almanya	16,5%	Tosmur	Polonya	15,6%
	Polonya	16,4%		Almanya	14,6%
	Rusya	12,8%		Türkiye	11,8%
	İsveç	8,0%		Rusya	7,0%
	İngiltere	7,9%		İngiltere	4,7%
Mahmutlar	Polonya	39,0%	Türkler	Türkiye	25,4%
	Rusya	28,5%		Almanya	12,5%

Merkez	İngiltere	12,5%	İngiltere	10,4%
	Türkiye	7,1%	Polonya	8,3%
	X	%	Rusya	8,0%
	Almanya	16,3%		
	Rusya	12,8%		
	Polonya	11,3%		
	Danimarka	9,9%		
	Türkiye	6,0%		

Tablo 6: Antalya'nın Aylara Göre 2025 Yılı Turizm Oranları

AYLAR	DOLULUK
Ocak	42.0 %
Şubat	38.7 %
Mart	27.0 %
Nisan	45.0 %
Mayıs	68.0 %
Haziran	75.0 %
Temmuz	94.4 %
Ağustos	97.3 %
Eylül	81.4 %
Ekim	
Kasım	
Aralık	

Alanya Tesis Doluluk Oranları <https://www.altid.org.tr/bilgi-hizmetleri/alanya-tesis-doluluk-oranlari-2025/>

Tablo 5'teki ve Tablo 6'daki bilgilere göre en çok temmuz ve ağustos ayında sıcaklıkların en yüksek dereceye ulaşmasıyla deniz sezonu daha da hareketlenmiş ve yoğun bir turist akını olmuştur. Alanya'nın mahallelerinde kalan turistlerin aylara ve ülke vatandaşlarına göre ayrıldığı resimde, gelenlerin tercih ettikleri semtler belirtilmektedir. Rusya, Polonya, Almanya ülkelerinden gelenlerin çoğunlukta olduğu ve her mahallede yoğun bir şekilde tatil yaptıkları görülmektedir.

Tablo 5'teki istatistiklere göre Alanya'ya gelen Alman vatandaşlarının %40,7'si Avsallar -İncekum'u tercih etmektedir. Rus turistler %33 oranında Okurcaları tercih ederken, Polonyalı turistler %39 oranında Mahmutlar Mahallesini tercih etmişlerdir. Burada en ilginç olanı ise Mahmutlar Mahallesidir çünkü bu mahalle yerleşik yabancıların özellikle de Rusların en çok yaşadığı yerlerden biridir ve yabancı nüfus yoğunluğu nedeni ile İçişleri Bakanlığı kararı ile 1 Temmuz 2022 tarihinden itibaren yerleşime kapatılmıştır.

Bakanlık kararına göre, "...yeni doğan ve çekirdek aile birleşimi dışında geçici koruma kaydına, uluslararası koruma kaydına, ikamet iznine, geçici koruma veya uluslararası koruma ile ikamet izni kapsamındaki yabancıların ikamet ili değişikliği yapılması işlemlerine kapatılmıştır" (Göç İdaresi Başkanlığı, 2022). Mahmutlar Mahallesi dışında, Kargıcak, Kestel ve Avsallar Mahalleleri de aynı karar doğrultusunda yabancı yerleşimine kapatılmıştır.

3. BULGULARIN ANALİZİ

Yerleşik Yabancıların Çalışma ve Girişimcilik Alanları

Türkiye, özellikle sınır komşuları olan ülkelerde yaşanan iç savaş, ekonomik ve siyasi istikrarsızlık, işsizlik, yoksulluk, eğitim alma gibi nedenlerle göçmenlerin tercih ettiği bir göç rotası içerisinde. AB üyesi ülkelerde özellikle Covid-19 Pandemi sürecinde sağlık sisteminde yaşanan sorunlar, ölüm oranlarının fazla olması da Türkiye'ye göçü arttıran etkenlerdendir (Saygın ve Erdem, 2021). Antalya, iklimin ılıman olması, deniz mevsimin uzun olması, güvenli yaşam haricinde yerleşik yabancılar için başta gayrimenkul yatırımları olmak üzere yatırım fırsatlarını da barındıran bir şehirdir (Şimşek, 2018).

Alanya ise iki farklı yerleşik yabancı grubuna sahiptir. Birinci grupta yer alanlar genelde Avrupa ülkelerindeki işlerinden emekli olmuş ve geri kalan yaşamlarını daha ılıman bir coğrafyada yaşamak isteyenlerden oluşmaktadır. İkinci grup ise daha iyi yaşam koşulları sağlayabilmek ve hayatlarını devam ettirebilmek için Alanya’da çalışan, yatırım yapan kişilerden oluşmaktadır. Birinci grupta yer alanlar genelde ev alarak gayrimenkul yatırımı yaparlarken ikinci gruptakiler gayrimenkul yatırımı yanında işyerleri de açmaktadırlar. Her iki gruptakilerin çoğunluğu ekonomik açıdan sorun yaşamayan kişilerin yoğun olduğu ancak ılıman iklim koşulları, kendi ülke para değerinin Türkiye’de yüksek oluşu, çevresel faktörlerin hoşnutsuzluğu, bürokratik engeller gibi nedenlerle kendi ülkelerinden gönüllü olarak ayrılan kişilerden oluşmaktadır.

Gelişmekte olan ülkelerde yaşayan işgücünün gelişmiş ülkelere hareketliliği, gelişmekte olan ülkeler açısından olumsuz ekonomik etkilere neden olmaktadır (Güllüpnar, 2012). Bu açıdan bakıldığında Türkiye’den çeşitli nedenlerle göç eden yatırımcılar yerine ikame edilen yerleşik yabancı yatırımcılar ekonomi açısından değerlidir. Ekonomi süreklilik istemektedir, yatırımların sürekli desteklenmesi, verimliliğin artması ve istihdam alanlarının çoğalması, ekonomiyi güçlendirmektedir. Bu nedenle de yeni istihdam alanları oluşturacak her yatırımcı ülke ekonomisinde bir değer olarak görülmektedir.

Zorunlu olarak göç eden ve maddi yeterliliği olmayan göçmenler dünyanın her yerinde önceliği hayatta kalmak için iş bulup çalışmaya vermektedir. Ancak çalışmada aktarılmak istenen göçmen gruplarının her ikisinde de yerleşik yabancılar genel olarak gönüllü gelmişlerdir ve belirli bir eğitim düzeyine sahiptirler. Alanya’daki yerleşik yabancılar kendilerine gayrimenkul yatırımı yaptıkları gibi yabancı dilin öneminden kaynaklı olarak emlak satış danışmanlığı da yapmaktadırlar. Birinci gruptaki emekliler çalışmayı çok tercih etmemektedirler ancak ikinci gruptaki yerleşik yabancılar diploma denklikleri mevcut ise kendi işlerini yapmaktadırlar aksi takdirde ise emlak sektörü haricinde gıda sektöründe kafe, bistro, fırın açmaktadırlar, kuaför, hizmet sektöründe girişimci olmaktadır.

Kendi diploması ile doktor, hemşire, sağlık personeli, diş hekimi, estetisyen, hasta bakımı, sağlık turizmi gibi meslek gruplarında yer almaktadırlar. Tekstil, tercümanlık, turizm, masaj hizmetleri, natır ve hamam masörlüğü alanlarında çalışmaktadırlar. Rusların okulu vardır. Yerleşik yabancıların domuz ürünleri satan kasapları, kafeleri, fırın ve lokantaları mevcuttur. Kendi emlak danışmanlık şirketlerinden ve kendi satış danışmanlarından hizmet almaktadırlar. Kendi milletlerinin girişimci oldukları yerleri alışveriş yaparak, gidip desteklemektedirler. Antalya Havaalanı- Alanya arasında Vip araç hizmeti yapan yabancılar da mevcuttur ve genelde yerleşik yabancılar yine yerleşik yabancılardan hizmet almayı tercih etmektedirler.

Alanya’da 2024 verilerine göre 49 ülkeden 1.362 yabancı sermayeli şirket faaliyet göstermektedir (Kalaycı, 2025). Antalya Ticaret ve Sanayi Odası (ATSO) verilerine göre, ATSO’ya kayıtlı 4.802 yabancı sermayeli şirketin 680’i Rusya, 190’ı ise Ukrayna sermayelidir (Dinçer ve Şerbetçi, 2022). Konut satışında artış olduğu için satın aldıkları konutların kiralari ile geçinen yerleşik yabancılar da mevcuttur. Kendilerine özel aile mezarlığı alanların sayısında da artış mevcuttur özellikle Alman, Rus, Ukraynalı yabancılar mezarlık satın almaktadır (Kalaycı, 2025).

Yerleşik yabancılar arasında para ihtiyacı olduğu için değil ama emeklilik günlerini daha dolu geçirmek isteyenlerden çevirmenlik yapanlar da mevcuttur. Yerleşik yabancılar yasal yollarla Türkiye’ye giriş yapmış, çalışma, oturma izinlerinden birine sahip, bazıları vatandaşlık da almış olan kişilerden oluşmaktadır ancak yine de bir kısmı resmi olarak çalışmamaktadır.

Bu duruma etken olan nedenlerin başında özellikle emekli olanların kendi ülkelerinde vergi açısından kesintiye uğramak istememesi, yasal iş prosedürlerinin zor ve çok oluşu, işverenlerin kayıtdışı çalışanları daha çok tercih etmesi, yasal iş prosedürleri için sadece işverenin başvuru yapabilmesi, işverenin yasal mevzuatta en az 5 Türk çalıştırma zorunluluğu ama daha fazla yabancı çalıştırmak istemesi, denetim ve kontrol eksikliği görülmektedir (Kaiser, 2008; Özlü ve Yakar, 2024).

Öğrenci olarak gelen ve Alanya’da çalışan kişiler de oldukça fazladır. Özellikle lisans mezuniyetlerini 14 yarı yıl dönemi (7 yıl) süresince uzatan sonrasında bir Yüksek Lisans programına kaydolan ve azami 6 yarı yıl dönem (3 yıl) içerisinde tamamlayanların bir kısmı doktora programlarına kaydolmaktadırlar ve 12 yarı yıl dönem (6 yıl) sonunda mezun olabilmektedirler. Toplamda 16 yıl süresince öğrenci imkanlarından faydalanırken, çalışıp para kazanabilmektedirler. Bu süre içerisinde evlenme veya konut satın alma yoluyla vatandaşlık alanlar da mevcuttur.

Alanya, yerleşik yabancıların hayatlarını devam ettirirken faydalanabilecekleri birçok imkanlarla doludur. Birçok sosyal aktivite, konserler, tiyatro gösterileri, yürüyüş ve fotoğraf gezileri düzenlenmektedir ve hepsinde dil bilen çok kişi olduğu için sosyal izolasyon ve yalnızlaşmaya maruz kalmamaktadırlar. Bu etkinliklerde kendileri gibi yerleşik yabancılarla da tanışmaktadırlar, sosyal medya hesapları ve WhatsApp iletişim grupları oluşturmaktadırlar. Bu iletişim kanallarıyla birbiriyle irtibatla olmaktadır ve herhangi bir ihtiyaçlarında kendi aralarında o işi yapanları bulmaktadırlar özellikle Rus ve İran uyruklu yerleşik yabancılar da bu durum daha da yaygın olarak görülmektedir.

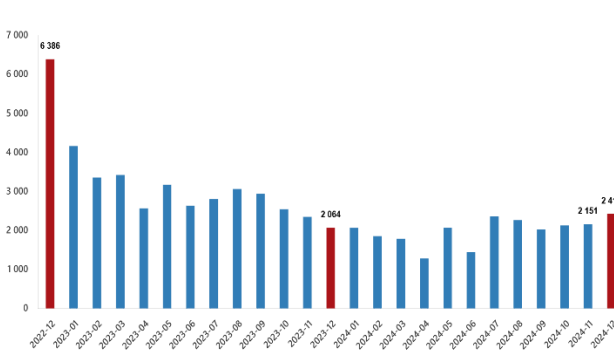
Girişimci yerleşik yabancılar her ne kadar Alanya ekonomisini destekliyor olsalar da kendi aralarındaki gruplaşmaları, kendi sosyal ve yaşam alanlarını ayırmaları yerel halk nezdinde sorunları da beraberinde getirmektedir. Birçok yerleşim yerinde yerleşik yabancıların sayısı apartmandaki yerli halkın sayısından fazla olmaya başladığı için apartman yönetiminde de yerleşik yabancıların hakimiyeti artış göstermiştir. Bu durumda da kendi kurallarını icra etmektedirler Yaz döneminin uzun olması birçok evlerin havuzlu olması neticesinde havuz kullanımında Türk ve yerleşik yabancı aile çocuklarının arasında sorun olabilmektedir.

Türk ve yerleşik yabancıların havuz giriş saatlerinin ayrılmasını teklif eden, giriş çıkış kapılarını ayırmak isteyen, kadın erkek eşitliğini içine sindirememiş ülkelerden gelenlerin apartman toplantılarında kadınları istememesi, kendilerinin olmadığı dönemlerde evlerini yine kendi ülkelerinden gelen kişilere dönemlik kiraya vermeleri gibi basına yansımayan ama yaşanmış örnekler mevcuttur. Kendi aralarında Türkçe hakimiyeti olanlarla hukuk işlemlerini de kolayca yürütebildikleri için, sistemsel açıkları da kolayca değerlendirebilmektedirler.

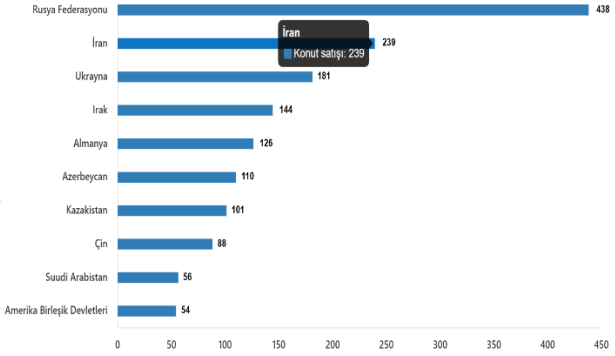
Alanya yerli ve yabancı turistlerle yaz ayları öncelikli olmak üzere yılın her döneminde karşılaşmaktadır. İlçe ekonomisi turizm üzerine şekillenirken, İlçe’nin girişinden itibaren ev yerine birbirine yakın otellerin olması da turizmin ne kadar etkin olduğunun ispatı şeklindedir (Barut, 2019). Alanya’nın turizmden besleniyor olması ve sektörde dil bilen kişilerin özellikle de turistlerin kökenine, kültürüne hâkim oldukları için tercih ettikleri yerleşik yabancılar, kolay bir şekilde iş bulabildikleri için de Alanya’yı tercih edip ve yerleşmektedirler.

Alanya’da yıllardır yaşayan, ekonomik getirileri ve yeni turistlerin gelmelerine de aracı olmaları (göç – turizm etkisi) nedeni ile tolere edilen, sayıları düzenli artan yerleşik yabancılar, demografik yapının da bir parçası haline gelmektedirler (Südaş, 2014). Alanya’da yaşayan yerleşik yabancılar, Alanya Belediyesi ve Alanya Müftülüğünün iş birliği ile her yıl düzenlenen iftar etkinliği kapsamında düzenlenen iftarlara katılarak yerel halkla sosyal iletişimlerini ilerletmeye çalışmaktadırlar. Köken ülkelerindeki kişilerle bağlantıları devam ettiği için yeni yerleşik yabancıların gelmesine ve zincirleme göçlere aracılık ettikleri düşünülmektedir. Bu durumun da yeni sermaye gruplarının Alanya ekonomisine dahil edilmesini sağlayacağı ön görülmektedir.

Türkiye’nin yeni vize anlaşmaları neticesinde özellikle Avrupa ve Orta Asya ülkelerinden gelecek yabancıların sayısında artış beklenmektedir. Uzun süreli ikamet izinleri ve gayrimenkul yatırımıyla oturma hakkı gibi kolaylıklar sağlanmasının yerleşik yabancı sayısının artışı desteklediği düşünülmektedir öyle ki Alanya’daki konut talebinin 2026’da 2025 yılı verilerinin iki katına çıkması beklenmektedir.

Resim 1: Yabancılar yapılan konut satışı, Aralık 2024 (TÜİK Konut Satış İstatistikleri Aralık 2024)

Resim 2: Uyrıklara göre konut satışı, ilk 10 ülke, Aralık 2024

Yabancılar yapılan konut satışları 2024 Aralık ayında 2023 Aralık ayına göre %17,2 oranında artarak 2 bin 418 oldu. 2024 yılında ülke uyrıklarına göre en fazla konut satışı sırasıyla 4 bin 867 ile Rusya Federasyonu, 2 bin 166 ile İran ve bin 631 ile Ukrayna vatandaşlarına yapıldı. 2024 Aralık ayında ise sırasıyla 438 ile Rusya Federasyonu, 239 ile İran ve 181 ile Ukrayna vatandaşlarına yapıldı (TÜİK Konut Satış İstatistikleri Aralık 2024).

Yabancıların başka ülkelerden gayrimenkul satın almasını etkileyen nedenlerin başında gayrimenkulden beklenen getirinin büyüklüğü, coğrafi yakınlık, girdi maliyetleri, yatırım kararı alınan ülkede hukuki, siyasi ve ekonomik koşullar gelmektedir. Antalya için bunlara ek sebepler olarak sıcak iklim, ucuz yaşam koşulları ve kültürel zenginlikler, Avrupa'nın birçok ülkesine aktarmasız uçuşların olduğu uluslararası havalimanının olması, döviz kurundaki değişimler ve Euro karşısında TL'nin değer kaybedişi gelmektedir (Dinçer ve Şerbetçi, 2022)

Rusya, Kazakistan, Almanya, Polonya, İran ve Orta Doğu ülkelerinden Alanya'ya yaşamak için gelenlerin sayısında da artış görülmektedir. Yerleşik yabancı sayısındaki artışın, Alanya ekonomisini de doğrudan etkilediği düşünülmektedir. Emlak piyasasındaki yeni konut projeleri ve yabancı yatırım oranlarının yükselmesi neticesinde inşaat, turizm ve perakende sektörleri de hareketlenmektedir. Artan yerleşik yabancı nüfusun entegrasyonu için Alanya Belediyesi ve yerel yönetimler, çok dilli hizmet modelleri için çalışmaktadırlar (Alanya Postası, 2025).

Alanya Belediyesi Kültür ve Turizm Komisyonu çatısı altında yeniden yapılandırılan Yeni Alanyalılar Meclisi'nde yerleşik yabancılar Belediye ile çalışıyorlar ayrıca çeşitli dernekler kuruyorlar ve kendi ülke vatandaşları ile birlikte hareket ediyorlar (Alanya Belediyesi, 2025). Polonya, Litvanya, İsveç, Ukrayna, Danimarka, Almanya, Rusya ve İran yabancı dernek başkanları Antalya Göç İdaresi ile iş birlikleri gerçekleştirmektedir (Antalya Göç İdaresi, 2022).

Yerleşik yabancılar, resmi dairelerde yapılan işler ve yazışmalar için de bağlı bulundukları derneklerden destek almaktadırlar. Alanya'daki yerleşik yabancılar dini bayramlar, yetersiz dil bilgisi, maddi suiistimale uğrama konularında sorun yaşamaktadırlar. Türkiye'deki zaman algısındaki farklılıklar, örneğin düzenli otobüs saati, her alandaki hiyerarşik ilişkiler ve toplumsal hayattaki kadın-erkek rolleri, yeme-içme kültüründeki farklılıklar gibi konularda uyum sorunları görülmektedir (Dayıoğlu, 2012) özellikle Kurban Bayramı'nda toplu hayvan kesimleri yerleşik yabancılar arasında hoş karşılanmamaktadır, yabancılar uygulanan farklı fiyat tarifeleri de yerel halka karşı ticari güveni zedelemektedir.

4. YÖNTEM

Nitel araştırmalar, kişilerin deneyimlerini, gözlemlerini, farklı bakış açılarıyla sosyal yaşamı sorgulamayı, literatürde yeni anlamlar ve kavramlar oluşturmayı mümkün hale getiren bir alandır (Yıldırım, 1999). Nitel araştırma yöntemlerinde olaylar ve olgular arasında nedensellik bağı oluşturulamayabilir (Kuş, 2007; Neuman ve Robson, 2014). Nitel araştırma yöntemlerinde, çalışmayı yapan kişilerin gözlemleri, araştırılan konu üzerinde yorumları, metin ve söylem analizleri ve çeşitli detaylar bulunmaktadır (Mallat, 2007).

Nitel araştırmalar yapılırken, incelenen olay ve kavramların gerekleşeşe şekline ve gerekleşeşe sürecine dair derin analizler ve çalışmayı yapan kişinin özel betimlemelerine ve yorumlamalarına sık rastlanır (Golafshani, 2003).

Nitel araştırmaların oluşturulması ve yürütölmesi sürecinde araştırmayı yapan kişiler, esnek ve dinamik bir çalışma ortamındadırlar. Bu esnek ortam, keşfetmeye daha fazla fırsat oluşturur. Keşfetmek, yeni olgular oluşturmak, araştırmacılar için sıklıkla başvurulan bir yöntem olmakla birlikte, veri toplamının zor olduğu ve az çalışılan konuların daha fazla incelenmesine yardımcı olmaktadır (Bengtsson, 2016: 8-14; Coffey ve Atkinson, 1996).

Nitel çalışmalarda veri analizi için üç yöntem önerilmektedir. Birinci yöntem, toplanan verilerin değiştirilmemesi ve özėün bırakılarak o şekilde çalışma oluşturulmasıdır. İkinci yöntemde, toplanan veri ve bilgiler betimsel bir yaklaşımla sunulurken, veri içerisinde kodlar belirlenir, kodlardan kategorilere ve kategorilerden temalara doğru bir çalışma hazırlanır. Üçüncü yöntemde ise çalışmayı yapan kişi betimleme ve tematik analizle birlikte kendi yorumlarını, fikirlerini ve gözlemlerini de verilerin analiz edilmesinde kullanır (Baltacı, 2017; Miles ve Huberman, 1994).

Nitel Araştırma yöntemlerinde bu 3 yöntem dışında farklı yaklaşımlar ve tasarımlar da mevcuttur. Bu yaklaşımlar 6 başlık altında toplanabilir ancak bu çalışmada Vaka araştırma yaklaşımı kullanıldığı için sadece onun tanımlaması yapılacaktır.

- 1- Fenomenoloji Yaklaşımı
- 2- Gömölü Teori Yaklaşımı
- 3- Etnografya Yaklaşımı
- 4- Vaka Araştırması
- 5- Tarihsel Analiz Yaklaşımı
- 6- İçerik Analizi Yaklaşımı

Nitel araştırma yöntemleri yaklaşımlarından biri olan Vaka araştırması, bir olgunun, olayın, kişinin, topluluğun, grubun araştırılan konuya yönelik olarak derinlemesine incelenmesidir. Vaka araştırmalarında araştırma yapmak istediğiniz kişiler, gruplar, topluluklar, kurumlar veya olgular hakkında derinlikli bilgiye sahip olmak, gözlemleyebilmek ve yorumlayabilmek gereklidir (Baltacı, 2017; Baltacı, 2019).

Bu çalışmada da yerleşik yabancıların Antalya /Alanya özelinde gerçekleştirdikleri göç, göçün nedenleri ve ekonomiye katkı alanları hususunda, nitel araştırma yaklaşımlarından vaka araştırması çerçevesinde gözlemler yapılmış, bilgiler yorumlanmış ve veriler incelenmiştir. Çalışma içeriği belirlendikten sonra ilgili konuları kapsayan veriler bir araya getirilmiştir ve detaylı olarak incelendikten sonra sınıflandırılmıştır. Sınıflandırılma yapılırken verilerin; güncelliğine, kesinliğine, önemine, detayına ve yayınlayan kuruma dikkat edilmiştir. Araştırılan konular kapsamında olanlar, araştırmacının bilgisi ve gözlemleriyle birlikte yorumlanmıştır.

5. SONUÇ

Küreselleşmeyle birlikte göç kavramı ülkelerin karşı koyamayacağı aynı zamanda da ihtiyacı olan bir konu haline gelmiştir. Ülkeler, göçün kontrollü, düzenli, yasal ve idare edilebilir oldukça, faydalarından istifade etmeye gönüllü ve istekli olurken; düzensiz ve yasal olmayan göçün karşısında durmaktadırlar.

Düzensiz göçün önlenmesi için duvar ören, dikenli elektrikli tel çeken, katı güvenlik tedbirleri alan ya da yasal düzenlemeleri ağırlaştıran ülkeler gittikçe artış göstermektedir. Bu durumun temel nedeni olarak; iç savaşlar, ekonomik krizler, iklim ve coğrafya koşulları, temel hak ve hürriyetler, demokrasi arayışı sonucunda ülkelerinden ayrılmak isteyen ve kendilerine yeni yaşam alanı arayan kitlesel göçler görülmektedir.

Kitlesel göçler beraberinde birçok sorunu da getirmektedir. Hedef ülke vatandaşları ile göçmenler arasındaki dini farklılıklar, ekonomik, siyasal, demografik, sosyal vb. uyum sorunları ve bunların çözülmediği durumlarda ortaya çıkan yeni sorunlar (eğitim, sağlık, sosyal haklara erişim, işsizlik, konut ve barınma sorunu gibi) ülkelerin yeni politika süreçleri yürütmelerini mecbur kılmakta ve de zorlamaktadır. Ortaya çıkan yeni politikalar genel olarak göçmenleri güvenlik tehdidi olarak gören ve göçü zorlaştıran kararları içermektedir.

Göç bu kadar zorunlu ve sorunlu konuları barındırırken çalışmaya konu olan göç türü ise ülkelerin daha az sorunlu olarak kabul ettiği hatta yatırımcıların sayısı arttıkça cesaret verici politikaların üretildiği hale gelmektedir. Yerleşik yabancılar olarak adlandırılan ve genelde belirli bir eğitim düzeyi ya da maddi yeterliliğin üzerinde olan kişilerin kabul edildiği göçmen grubu ekonomik bir değer olarak görülmektedir.

Alanya, iklimi, coğrafyası, denizi, ulaşım kolaylığı, iş alanlarının çokluğu, uluslararası havaalanları ve direkt uçuş imkânı ile özellikle ülkesinde emekli olmuş ya da yeni yatırımlar gerçekleştirmek için gelen kişiler için önemli bir destinasyondadır. Her yıl 1 milyon 500 binin üzerinde ziyaretçi ağırlayan, tarım, hayvancılığın yanına önemli bir gelir kaynağı olarak turizmi de ekleyen Alanya, her ne kadar ilçe olsa da birçok ilden daha fazla nüfus barındıran ve kısa süre sonra şehir olması beklenen bir yerdir.

Bu kadar çok avantajı bünyesinde barındıran bir yerde hayatına devam etmek isteyen yabancıların sayısı da her geçen gün artış göstermektedir. Almanlar, Ruslar, Ukraynalılar, Polonyalılar, İranlılar, Türkiye Cumhuriyetlerin vatandaşları başta olmak üzere birçok ülkeden insanlar her geçen gün Alanya nüfusuna eklenmekte ve hayatlarına yeni bir sayfa açmaktadırlar.

Alanya nüfusuna yeni eklenen yabancılar ile yerel halk arasında köprü görevi gören kamu kuruluşları çeşitli etkinlikler düzenleyerek her iki tarafa da hoşgörü ve iş birliği içerisinde yaşayabilecekleri alanlar oluşturmaktadırlar. Her yıl aralık ayı içerisinde düzenlenen Noel Pazarı, Ramazan'da verilen iftar yemekleri, Caz konserleri, farkındalık seminerleri yerleşik yabancılarla yerel halkı birbirine yakınlaştırmaktadır.

Conrad Adenauer Stiftung, Ankara Üniversitesi Mülkiye Göç Araştırmaları Merkezi ve Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi sahipliğinde online düzenlenen "Türkiye'de Göçmenler ve Sosyal Uyum Süreci" üzerine seminerler, Akdeniz Üniversitesinin Göç Çalışmaları Merkezi'nin koordinasyonunda ve Antalya Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğü, Antalya Büyükşehir Belediyesi, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Alanya Belediyesi Yabancılar Meclisi ve Alanya Ticaret ve Sanayi Odası ile iş birliği içinde düzenlenen "Onlar Bizim Hemşerimiz: Uluslararası Göç ve Kültürlerarası İletişim" konulu seminer dizisi yine bu kapsamda gerçekleştirilen etkinliklerdendir. Belediyede ve Kaymakamlıkta farklı dillerde hizmet verebilen personeller bulunmaktadır. Noterlerde özellikle Rusça ve Farsça konuşabilen personeller yerleşik yabancıların sorunlarında çözüm üretmektedirler.

Çalışmada Alanya ile ilgili yapılan tezler, makaleler, projeler taranmış, Kent Konseyi'nin, Belediye'nin, Ticaret Odası'nın ve Yabancılar Meclisi'nin raporları incelenmiş ve veriler Nitel Araştırma Yöntemlerinden Vaka Araştırması yöntemiyle yorumlanmıştır.

Çalışmada belirtilen yerleşik yabancılar Alanya’da yatırımlar gerçekleştirmektedirler ve istihdamı desteklemektedirler. Antalya Ticaret ve Sanayi Odası (ATSO)’nın 2024 verilerine göre Antalya’da kayıtlı 4.802 yabancı sermayeli şirketin 680’i Rusya, 190’ı ise Ukrayna sermayelidir ve bu şirketlerin toplamda 49 ülkeden olmak üzere 1.362’si Alanya’da faaliyet göstermektedir. Alanya’daki şirketlerin çoğunluğu gayrimenkul, turizm, gıda ve tekstil sektörü üzerine yoğunlaşmaktadır.

Emekli olan yerleşik yabancıların bazıları para ihtiyacı olmasa bile zaman geçirmek için çevirmenlik yapabilmektedir. Yerleşik yabancıların da kendi uyruklarına göre gruplaşmaya başladığı ve kendi ülkelerinden gelenlerle alışveriş yaptıkları, kafeleri, restoranları, kasapları, yoğunluklu yaşadıkları siteler mevcuttur. İş yeri açanların belli oranda Türk işçi çalıştırma zorunluluğu mevcut olduğu için Türklere de istihdam alanları açmaktadırlar.

Yeni bir ülkeye göç etmek, yeni bir hayat kurmak zorluklarına rağmen gönüllü bir durum olduğunda ve geri dönebilecek köken ülkeniz olduğunda daha az sancılı hale gelebilmektedir. Bu kapsamda değerlendirildiğinde yerleşik yabancıların kendi istekleri ile köken ülkelerinden ayrılıp hedef ülke olarak Türkiye’yi özelde ise Alanya’yı seçmiş olmaları, iş kurmaları, düzen oluşturmaları da incelenmeye değer bulunmuştur. Turistlerden farklı olarak sadece belli dönemlerde para getirenler değil, düzenli iş kurup istihdam açanlar olarak yerleşik yabancılar farklı bir ekonomik değer olarak incelenmelidir.

Yerleşik yabancılar sadece ekonomik olarak değil, yaşamın içerisinde yerel halkla ilişkilerinde de sosyal hayatı etkileyen ve etkilenen kişilerdir. Göç edenlerin de ekonomik değer olarak fayda getirebildiklerinin en iyi örnekleridir ve toplumda göç edenlerin yük olarak görülmesini de engelleyebilmesi açısından değerli görülmektedir.

Yerleşik yabancılarla yapılan çalışmalarda anket ve görüşme yöntemi kullanılabilir ancak çalışmayı gerçekleştirecek kişinin özellikle İngilizce bilmeyenler için Rusça, Almanca dilleri için tercüman kullanması gerekmektedir bu durum ciddi maddi zorluk getirebildiği gibi son zamanlarda çok fazla anket çalışması yapılmak istendiği için cevaplamak istemeyenlerin sayısındaki artış da çalışmalarda kısıt alanı oluşturabilmektedir. Konuyla ilgili çalışmak isteyenlerin yerleşik yabancılarla belli bir süre iletişimde olması, gözlem yapması, derneklerde görev alanlarla çalışması, yapılmış olan çalışmaları inceleyip tekrara düşmemesi, kişilerin dillerine özel anket soru ve cevapları hazırlaması kolaylık sağlayacaktır. Çalışmanın hazırlanması sürecinde bile veriler sürekli güncellenmiştir. Göç hareketliliği neticesinde verilerin güncelliğini takip etmek de alanda çalışanların dikkat etmesi gereken konulardandır.

KAYNAKÇA

- AGARVAL, R. and KARAHANNA E., (2000). “Time Flies When You’re Having Fun: Cognitive Absorption and Beliefs About Information Technology Usage”, MIS Quarterly, 24(4): 665-694.
- AKTOB. Antalya’nın Yerleşik Yabancı Nüfus Oranı 102,643’e Ulaştı. <https://aktob.org.tr/antalyanin-yerlesik-yabanci-nufus-orani-102643e-ulasti/> 25 Mayıs 2023.
- ALANYA BELEDİYESİ. Yeni Alanyalılar Aanya Belediyesinde Buluştu. <https://www.alanya.bel.tr/Haber/97902/YENI-ALANYALILAR-ALANYA-BELEDİYESİ-NDE-BULUSTU> 14 Ocak 2025.
- ALANYA POSTASI. Alanya’da Yabancı Nüfusu Patlayacak İlçeye Sürpriz Oldu. <https://www.alanyapostasi.com.tr/alanyada-yabanci-nufusu-patlayacak-ilceye-surpriz-oldu> 10 Ekim 2025.
- ALANYA TESIS DOLULUK ORANLARI. <https://www.altid.org.tr/bilgi-hizmetleri/alanya-tesis-doluluk-oranlari-2025/> 3 Şubat 2025.

- ANTALYA GÖÇ İDARESİ. Alanya’da Yabancı Dernek Başkanlarına Bilgilendirme Toplantısı Yapıldı. <https://antalya.goc.gov.tr/alanyada-yabanci-dernek-baskanlarina-bilgilendirme-toplantisi-yapildi> 27. Nisan 2022.
- ANTALYA NÜFUS DEĞİşİMİ. <https://biruni.tuik.gov.tr/ilgosterge/?locale=tr> 14 Ocak 2025.
- ANTALYADA YABANCI AKINI. <https://www.antalyahakkinda.com/haber/25347688/antalyada-yabanci-akini-2025te-sehirde-yasayan-yabanci-sayisi-rekora-kosuyor> 24 Temmuz 2025.
- BALTACI, A. (2017). “Nitel Veri Analizinde Miles-Huberman Modeli”. Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 3(1): 1-15.
- BALTACI, A. (2019). “Nitel Araştırma Süreci: Nitel Bir Araştırma Nasıl Yapılır?”. Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5(2): 368-388.
- BARUT, K. N. (2019). Türkiye’ye Yönelik Yabancı Göçünün Kentleşme, Kent Kültürü ve Gündelik Yaşam Pratikleri Üzerine Etkisi: Alanya Örneği. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, KaramanBAŞBUĞ, Ş. (2017). “Geçici Koruma Kapsamındaki Yabancıların Karşılaştıkları Çalışma Sorununa İlişkin Bir İnceleme”. İş ve Hayat, 3(6): 137-154.
- BAYRAKÇI, S. (2014). “Turizmin Alanya’nın Sosyo-Kültürel Gelişimine Etkisi.” III. Disiplinlerarası Turizm Araştırmaları Kongresi Bildiri Kitabı, ss.914-926. 4-5 Nisan, Aydın.
- BENGTSSON, M. (2016). “How to Plan and Perform a Qualitative Study Using Content Analysis” NursingPlus Open, 2: 8-14.
- CASTLES, S. ve MILLER, J. M. (2008). Göçler Çağı- Modern Dünyada Uluslararası Göç Hareketleri. B. U. Bal ve İ. Akbulut (Çev.). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 1-500.ISBN / SKU: 9786053990208.1-482.
- COFFEY, A. and ATKINSON, P. (1996). Making Sense of Qualitative Data, Complementary Research Strategies. Thousand Oaks, CA and Sage Publications, New Delhi.
- ÇİÇEK H. ve SALLAN GÜL, S. (2025). “Everett Lee’nin İtme-Çekme Kuramı Ekseninde İran’dan Türkiye’ye Zorunlu Göçün Dinamikleri”, Gelecek Vizyonlar Dergisi (fvj: Future Visions Journal), 9(1): 97-113
- DAY F. A. and BARLETT, J. M. (2000). “Economic Impact of Retirement Migration on the Texas Hill Country”, Journal of Applied Gerontology, 19(1): 78-94.
- DAYIOĞLU, L. (2012). “Almanya’dan Al(m)anya’ya Gönüllü Göç Sürecine Bakış: Emeklilik Sonrası Alanya’daki Yerleşik Almanlar”, Studien Zur Deutschen Sprache und Literatur, 1(27): 35-51.
- DİNÇER, S. ve ŞERBETÇİ, T. (2022). “Antalya’da Yabancıların Gayrimenkul Edinimi Üzerine Ekonomik Bir Yaklaşım”, Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi USTEK’2022 Özel Sayısı 20(01): 14-28.
- ERAT, V. (2013). “Yerleşik Yabancıların Yerel Düzeyde Kamusal Hayata Katılımlarında Bir Araç Olarak: Bilgi Edinme ve Dernek Hakkı”, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 15(2): 277-290.
- FAGAN M. and F. C. LONGINO. (1993). “Migrating Retirees, A Source for Economic Development”, Economic Development Quarterly, 7(1): 98-106
- FAIST, T. (2003). Uluslararası Göç ve Ulus Aşırı Toplumsal Alanlar, Bağlam Yayınları, İstanbul.
- GOLAFSHANI, N. (2003). “Understanding Reliability and Validity in Qualitative Research”, The Qualitative Report, 8(4): 597-606.
- GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIğI, 2022. Mahalle Kapatma Duyurusu hk. <https://www.goc.gov.tr/mahalle-kapatma-duyurusu-hk2> 15 Haziran 2025.
- GÜLLÜPINAR, F. (2012). Göç Olgusunun Ekonomi-Politđi ve Uluslararası Göç Kuramları Üzerine Bir Değerlendirme”, Yalova Sosyal Bilimler Dergisi, 4: 53-87.
- HABER GÜNDEMİM. Antalya’da Yabancı Nüfusun Lideri Ruslar Oldu. <https://www.habergundemim.com/haber-antalyada-yabanci-nufusun-lideri-ruslar-oldu-206670.html> 25 Ekim 2025.

- HÜRSSES. Yabancıların En Çok Tercih Ettiği İlçeler Belli Oldu. <https://www.antalyahurses.com/antalyada-yabancilarin-en-cok-tercih-ettigi-ilceler-belli-oldu/540372> 10 Ekim 2025.
- INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR MIGRATION (IOM). (2019). Göç Terimleri Sözlüğü.
- İKAMET İZİNLERİ. İkamet İzni ile Ülkemizde Bulunan Yabancıların Yıllara Göre Dağılımı. <https://www.goc.gov.tr/ikamet-izinleri> 2025. 21 Ekim 2025.
- KAISER, B. (2007). “Türkiye’deki Avrupa Birliği Yurttaşları: Siyasal ve Toplumsal Katılımın Önündeki Engeller”, içinde, Kökler ve Yollar: Türkiye’de Göç Süreçleri, (ss. 475–490) (Der. Ayhan Kaya, Bahar Şahin), İstanbul Bilgi Üniversitesi, İstanbul.
- KALAYCI, H. (2025). “Evden Mezara Yabancı Akını: Alanya’da Aile Mezarlıklarına Yoğun İlgi” <https://www.mansetalanya.com/evden-mezara-yabanci-akini-alanyada-aile-mezarliklarina-yogun-ilgi> 16.06.2025
- KALAYCI, H. (2025). “Alanya’da 1.362 Yabancı Sermayeli Şirket” <https://www.mansetalanya.com/alanyada-115-ulkeden-62-bin-tasinmaz-konut-ve-sirket-sayisi-patladi#:~:text=Alanya'da%201.362%20Yabanc%C4%B1%20Sermayeli%20%C5%9Eirket&text=2024%20sonu%20itibar%C4%B1yla%20il%C3%A7ede%2049%20%C3%BClkeden%201.362%20yabanc%C4%B1%20sermayeli%20%C5%9Firket%20faaliyet%20g%C3%B6steriyor.> 12.10.2025
- KARPAT, H. K. (2003). Osmanlı Nüfusu (1830–1914) Demografik ve Sosyal Özellikleri, B. Tırnakçı (Çev.). Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.
- KAVACIK, S. Z., KAVACIK, M., İNAL, M. E. ve DURNA, U. (2014). “Alanya’daki Yerleşik Yabancıların Milliyetlerine Göre Satın Alma Davranışlarının İncelenmesi”, Akdeniz İİBF Dergisi, 14(28): 84-102.
- KUŞ, E. (2007). Nicel-nitel Araştırma Teknikleri: Sosyal Bilimlerde Araştırma Teknikleri: Nicel mi? Nitel mi? Anı Yayıncılık, Ankara.
- LEE, E. S. (1966). “A Theory of Migration”, Demography, 3(1): 47-57. <https://scispace.com/pdf/a-theory-of-migration-1o9191004h.pdf>
- LEE, Y. (2008). “Exploration and Exploitation in Innovation: Reframing the Interpretation”. Blackwell Publishing, 17(2): 107-126.
- MALLAT, N. (2007). “Exploring Consumer Adoption of Mobile Payments – A qualitative study”, The Journal of Strategic Information Systems, 16(4): 413-432.
- MARSHALL, G. (1999). Sosyoloji Sözlüğü, (Çev.) O. Akınhay ve D. Kömürcü Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara.
- MILES, M. B. and HUBERMAN, A. M. (1994). Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook. Sage Publications, Inc., New York.
- MOSS, L. A. G. (1994). Beyond Tourism: The Amenity Migrants, in M. Mannermaa, S Inayatullah and R. Slaughter (Eds.), In Coherence and Chaos in Our Uncommon Futures: Visions, Means, Actions, (ss. 121-128), Finland Futures Research Centre, Turku, Finland.
- NEUMAN, W. L. and ROBSON, K. (2014). Basics of Social Research, Pearson, Toronto Canada.
- ÖZERİM, M. G. (2012). “Emekli Göçleri Rotasında Türkiye: Avrupalı Emekli Göçmenlerin Türkiye’yi Tercih Etme Nedenleri ve Türkiye Algıları”, Yaşar Üniversitesi E-Dergisi, 7(28): 4766-4787. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/179378>
- ÖZLÜ, A. ve YAKAR, M. (2024). “Hamamdaki Yabancı: Asyalı Masöz Göçünde Ağlar ve Aracıların Yeri”, Ege Coğrafya Dergisi, 33(1): 77-102. <https://doi.org/10.51800/ecd.1473702>
- RESMÎ GAZETE 02/10/2014, Geçici Koruma Yönetmeliği, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/10/20141022-15-1.pdf>
- SASTRY, M. L. (1992). “Estimating the Economic Impacts of Elderly Migration, An Input-Output Analysis”, Growth and Change 23(1): 54-79.

- SAYGIN, D. ve ERDEM, A. D. (2021). “Türkiye-AB İlişkilerinde Hukuki ve Siyasi Gelişmelerin Vize Sorununa Etkisi Üzerine Bir İnceleme”. *International Journal of Eurasia Social Sciences (IJOESS)*, 12(45): 694-718.
- SAYGIN, D. ve ERDEM, A. D. (2021). “Single Voice in the European Union and the Effect of Covid-19 on the Process”. *Journal of Applied and Theoretical Social Sciences*, 3(4): 361-386. <https://doi.org/10.37241/jatss.2021.42>
- SEROW, W. J. and HAAS, W. H. (1992) “Measuring the Economic Impact of Retirement Migration: The Case of Western North Carolina”. *Journal of Applied Gerontology*, 11(2): 200-215.
- SÜDAŞ, İ. (2014). Farklılıkların Birlikteliği: Türkiye ve Avrupa’da Bir Arada Yaşama Tartışmaları, içinde (Edt.Ayhan Kaya) *Biz Turist İstedik İnsanlar Geldi*, (ss.121-150), Hiperlink Yayınları, İstanbul.
- SÜDAŞ İ., ve MUTLUER, M. (2008). “Ekonomik Etkileri Açısından Türkiye’nin Turizm Merkezlerine Yönelik Avrupalı Göçleri”. *Ege Coğrafya Dergisi*, 17(1-2): 51-59.
- ŞİMŞEK R. (2018). İstihdam ve Yabancı İşgücü: Alanya Örneği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIğI. <https://www.baka.gov.tr/antalya-yi-kesfet> 20 Haziran 2025.
- TUNÇ, A. Ş. (2015). “Mülteci Davranışı ve Toplumsal Etkileri: Türkiye’deki Suriyelilere İlişkin Bir Değerlendirme”. *TESAM Akademi Dergisi*, 2(2): 29-63.
- TÜİK KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ ARALIK 2024. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Konut-Sat%C4%B1%C5%9F-%C4%B0statistikleri-Aral%C4%B1k-2024-54146&dil=1> 14 şubat 2025.
- TÜRK DİL KURUMU (TDK). <http://sozluk.gov.tr/>
- UNHCR. Sığınmacılar. <https://www.unhcr.org/tr/siginmacilar> 20 Nisan 2025.
- USLU AK, B. (2021). “Göç Kavramı ve Kuramları”, *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 8(72): 1749-1758. <http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.2579>
- UYAR, M. ve SOLMAZ, C. (2024). “Evaluation of the Perceptions of Local People Living in Tourism Destinations towards Resident Foreigners within the Scope of Integrated Threat Theory: The Case of Alanya”, *To & Re*, 6(2): 274-286. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3763128>
- YAVUZ, H. ve UNUR, K. (2021). “Alanya’da Yerel Halkın Turizmin Sosyo-Kültürel Etkilerini Algılamalarına Yönelik Karşılaştırma Bir Araştırma”. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 18(3): 633-655.
- YILDIRIM, A. ve ŞİMŞEK, H. (2005). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Güncelleştirilmiş Geliştirilmiş 5. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- YILMAZ, E. A. ve ÖZER, Y. E. (2022). “İtme Çekme Kuramı Bağlamında Türkiye’deki Suriyelilere Yönelik Bir Alan Araştırması: Aydın İli Örneği”. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1): 282-295.
- ZEHIR TOPKAYA, E. (2006). “Yıldırım, Ali ve Şimşek, Hasan Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri Güncelleştirilmiş Geliştirilmiş 5. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2005, 366 s. ISBN 9750200071”, *Journal of Theory and Practice in Education*, 2(2), 113-118.